Donderdag 1 October 1942

DAGBLAD

59ste Jaargang, No. 3716

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1553.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

8000 Roemenen aan Caucasus Front opgeruimd.

Russische winsten bij Stalingrad.
Japs op Nieuw Guinea teruggedreven.
Geconcentreerde Raf-aanval op Akyab (Birma).
Verwijdering vrouwen en kinderen uit Dakar.

25.000 RUSSEN VERMOORD.

De radio van Moskou deelde mede, dat in Moskou een brief ontvangen werd, waarin wordt verteld hoe 25.000 Russen te Odessa vermoord werden door de Roemeense troepen. De slachtoffers werden volgens de brief in barakken opgesloten. Deze werden toen opgeblazen, waarna olie werd geworpen op de puinen en de lijken van de slachtoffers verbrand werden (Moskou, (AP) 30.9).

DE STRIJD IN RUSLAND NADERT HET HOOGTEPUNT.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:
Het Russische leger sloeg nieuwe aanvallen af in de Noordwestelijke arbeiderswijken van Stalingrad en zette de strijd voort tegen de indringers met lichte tanks, gepantserde voertuigen en automachine-geweren. Ondanks de talrijke Duitse tegenaanvallen met behulp van tanks om zich een weg te banen naar de industriële wijken van de stad, zou er — volgens „Rode Ster" — evenwel geen enkele tank door gekomen zijn. In een sector waagden de Duitse tanks zich dicht bij enige Russische machinegeweer-nesten, doch moesten spoedig de aftocht blazen door de handgranaten en flessen met ontvlambare stoffen, die de Russen in haar richting wierpen. In een andere sector meldden de Russen de vernietiging van 15 Duitse tanks. Bij een poging om zich meester te maken van een strategisch belangrijk gelegen hoogte werden 700 Duitsers gedood. 1500 Andere Duitsers vonden de dood tijdens de straatgevechten.

„Rode Ster" zeide: „De toestand in de stad blijft steeds ernstig. De Duitsers hebben hevige verliezen geleden, maar hun aanvallen worden er niet minder door en de woede der gevechten neemt immer toe." In een Noordwestelijke wijk van Stalingrad sloegen de Russen krachtig terug en bereikten naar de Duitse loopgraven. Hier bewerkten de Sovjets hun tegenstanders met handgranaten en bajonetten, terwijl de Russische tanks de indringers bij hun posities onder haar wielen verpletterden. Deze uitval werd 's nachts volbracht. Foto's, die in de kranten werden afgedrukt, toonden delen van Stalingrad. Zij geleken veel op de geteisterde en verbrande stadsdelen van Londen na grote branden en luchtbombardementen. Muren van getroffen gebouwen stonden overeind evenals verschroeide schoorstenen.

„Pravda" zeide, dat het Russische offensief ten Noord-Westen van Stalingrad geen ogenblik aan kracht verloor. „Het initiatief blijft in onze handen", aldus het blad. „De gevechten gaan onverminderd voort en bereiken een hoogtepunt in heftigheid. De Duitsers wierpen in één dag duizenden bommen af. Gisteren voerde de Duitse luchtmacht 1500 vluchten uit. Talrijke heuvels werden veroverd en heroverd door de Russen."

Het bericht deelde verder mede, dat de Duitsers daar „enorme aantallen manschappen" concentreren om hun verslagen divisies te vervangen. De versterkingen worden zowel per fiets als door middel van voertuigen en transportvliegtuigen aangevoerd. Ook de Roemenen hebben een aandeel in de gevechten.

„Izvestia" zeide, dat de gevechten voortwoedden om een groot gebouw ten Noord-Westen van Stalingrad. Toen de Russische soldaten dat tegen het einde van de dag bezetten, troffen zij er 160 dode fascisten aan. „Izvestia" zeide van de Duitse tactiek, dat de Duitse commandanten dikwijls hun aanvallen direct tegen de stad richten. Het blad verhaalde, hoe de nazies onlangs met steun van 170 tanks in Zuidwaartse richting aanvielen met het doel de Wolga te bereiken. De bewegelijke Russische afweerbatterijen houden de Luftwaffe thans op een „fatsoenlijke" hoogte. Meestal vlogen de bommenwerpers zeer laag.

Sterke afdelingen van het Rode Leger hielden de nazie-aanvallen in de richting van Grozny tegen en weigerden den versterkten Duitsen formaties van tanks en gemotoriseerde en gemechaniseerde eenheden de toegang naar Grozny. Ten Noorden van Voronesj worden ook actieve operaties gemeld, doch deze zijn slechts van plaatselijk belang.

Van de Caucasische bergen zeide „Izvestia", dat, terwijl de strijd daar in hevigheid toeneemt, de sneeuwlijn van de bergen steeds dichter het gevechtsfront nadert. Men legde er de nadruk op, dat de Duitsers pogen de passen voor het einde van de herfst in bezit te hebben. De Russische bergtroepen moeten strijden tegen ervaren Alpinisten, waarvan sommigen hebben deelgenomen aan de Noorse en Helleense campagne. Het Rode Leger en de Rode luchtmacht werpen vele bommen op de fascistische Alpinisten onder moeilijke vliegomstandigheden. Het bericht zeide, dat voor het uitvoeren van bombardementen in de bergen speciale moed nodig is.

De Duitse luchtmacht verloor 9 van de 12 vliegtuigen bij een gevecht in de omgeving van Leningrad. Een verslaggever schrijft van het belegerde Leningrad, dat nu de Duitsers „hun pogingen zien verijdeld om Leningrad te nemen, zij misschien hun aanvallen zullen richten tegen de versterkingen aan de rivier de Neva. Leningrad is echter waakzaam." (Moskou, (AP) 30.9).

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 30 September bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad en Mozdok. Geen grote veranderingen vonden plaats op andere plaatsen van het front. Een vijandelijk transportschip van 10.000 ton werd door Russische oorlogsschepen tot zinken gebracht in de Baltische Zee. In het gebied van Stalingrad hebben felle gevechten voortgang. Aan de Noordwestelijke buitenwijken van de stad wierpen de Duitsers nog een tankdivisie in de strijd. Ten koste van hevige verliezen drong de vijand onze eenheden in een sector terug. Bij deze gevechten werden 16 vijandelijke tanks, 14 motor-voertuigen en 2 mortierenbatterijen vernield en ongeveer 2 bataljons van de vijandelijke infanterie vernietigd.

Ten Zuid-Oosten van Novorossisk hebben onze eenheden in hardnekkige gevechten een Roemeense berg-divisie verpletterd, die in doden en gewonden ongeveer 8000 officieren en manschappen verloor. 25 Kanonnen, 7 tanks, 75 machinegeweren, 50 motor-voertuigen en 2 ammunitie-opslagplaatsen werden vernield. Tropeeën werden buit gemaakt en een peloton Roemeense soldaten kwam naar de zijde van het Rode leger over. Hevige gevechten hebben voortgang ten Noord-Westen van Stalingrad.

Een aanval op onze posities, welke werden bezet door de afdeling K. van onze infanterie, door Duitse schutters met Tommygeweren en met steun van tanws, werd afgeslagen. Onze troepen ontvingen den vijand met anti-tankgeweren en machinegeweervuur. Na 2 tanks en ongeveer 100 man aan doden verloren te hebben, keerde de vijand terug.

In een andere sector hadden de gehele dag felle gevechten voortgang om een zekere hoogte. Tegen het einde van de dag braken onze troepen de weerstand van den vijand en kregen de hoogte in bezit. Ernstige verliezen werden aan de Hitlerieten toegebracht. In het gebied van Mozdok poogden grote vijandelijke strijdkrachten van mobiele infanterie en tanks onze defensielinies te doorbreken. Al de aanvallen mislukten echter. 26 Duitse tanks werden ontwricht of uitgebrand en ongeveer 1500 Hitleristische officieren en manschappen werden opgeruimd in operaties, die in deze sector twee dagen lang duurden. 18 Duitse vliegtuigen werden vernield in luchtgevechten en op de grond" (Moskou, (AP) 1.10).

GEALLIEERDE VOORTGANG OP NIEUW GUINEA.

De Geallieerde strijdkrachten gingen voort de Japanse troepen te achtervolgen, in de Owen Stanley bergen van Nieuw Guinea, terwijl luchtstrijdkrachten sloegen naar de vijandelijke voorraadlinies en installaties over het gehele gebied. De juiste afstand, welke is afgelegd bij de Geallieerde voortgang op het land kon niet worden vastgesteld vanwege het ruwe terrein. De rug van Ioribaiwa, welke heroverd werd, ligt op ongeveer 50 kilometer recht door de lucht van Port Moresby en 88 kilometer over land. Zowel het dorp Ioribaiwa als de bergrug werden genomen. De vijand trekt zich terug in de richting van Nauro op 16 kilometer verder naar het Noorden. Hij heeft enkele hoeveelheden voorraden en uitrusting achtergelaten (MacArthurs Hoofdkwartier in Australië, (AP) 1.10).

NOG EEN BRITSE LANDING.

Het Britse nieuwsagentschap deelde mede, dat het communiqué van Vichy nog een landing van de Britse strijdkrachten bekend maakte te Port Dauphin, de meest Zuidelijke haven aan de Oostkust van Madagascar. Het communiqué beweerde, dat de Franse troepen de Britten Dinsdag tegenhielden op ongeveer 20 kilometer ten Zuiden van Ambatto Lampy „niettegenstaande onophoudelijke luchtaanvallen" Ambatto Lampy ligt op 50 kilometer ten Zuiden van de bezette hoofdstad Tananarive (Londen, (AP) 1.10).

NU SEPTEMBER VOORBIJ IS.

Het eind van September bracht een groeiend vertrouwen voor Britse en Russische kringen, dat de kloeke Russische weerstand bij Stalingrad en de Caucasus Hitlers twee meest geliefde doelen van 1942 voor hem buiten bereik hebben gesteld.

Deze zijn een nieuwe aanval op Moskou en de verovering van het rijke oliegebied van Tiflis en Bakoe. De Russische houding werd gekenschetst in het „Oorlogsnieuws", dat door de Russische Ambassade in Londen wordt uitgegeven. Dit blad merkte op, dat de Duitsers 100 tank- en infanterie-divisies ongeveer 100 dagen geleden tegen het Zuidelijk front hebben geworpen, dat zij dozijnen uitgekozen divisies hebben verloren, dat zij duizenden tanks en vliegtuigen hebben verspild, dat zij elke veroverde vierkante kilometer met hun eigen doden hebben bestrooid en dat zij geen overwinning hebben behaald.

Het „Oorlogsnieuws" verklaarde, dat Hitler, door het grootste deel van zijn oorlogsmateriaal te concentreren, had gehoopt binnen drie weken „de gehele Noordelijke Caucasus te nemen en een front te vestigen, dat zich van Stalingrad langs de Wolga en de Caspische Zee zou uitstrekken." Het blad wees erop, dat het bereiken van dit doel troepen zou vrijmaken voor andere werkzaamheden.

Verder werd gezegd, dat de nazies hun hoop nog niet hebben opgegeven om een nieuw offensief in te zetten tegen Moskou.

Bekwame Britse waarnemers maakten intussen uit de laatste Duitse manoeuvres op, dat de nazies gedwongen zijn hun plan op te geven om door de Caucasische gebergten heen te dringen en dat zij thans vechten om het meer nabij gelegen doel van de olievelden bij Grozny.

Een bevoegde zegsman merkte op, dat de Duitsers, na te hebben gefaald om van Mozdok verder naar het Zuiden of het Oosten op te rukken, sedert korte tijd hebben gepoogd om zich langs de rivier Terek een weg te banen naar Ordjonikidze.

In deze opmars bekoeren zij de steden Terek en Deiskoe veroverd te hebben. In verband hiermede merkte de zegsman op, dat door de opmars langs de rivier Terek de Duitsers de belangrijke militaire weg van Ossetan pogen te bereiken en daarmede de Georgische pas, welke naar Tiflis leidt. Deze passen zouden echter niet gemakkelijk te passeren zijn voor een grote strijdmacht van troepen na midden-October. Het lijkt daarom waarschijnlijker, dat de Duitsers zullen pogen langs de spoorlijn voortgang te maken, welke door Beslam naar Grozny leidt en tegelijk hun pogingen zullen hernieuwen om langs de rechtstreekse lijn tussen Mozdok en Grozny voort te rukken (Londen, (AP) 30.9).

EEN AANSLAG OP ANTONESCU?

Een bericht uit Caïro aan Tass deelde mede, dat een aanslag werd gedaan op het leven van Mihai Antonescu toen deze de vorige week van Hitlers Hoofdkwartier naar Bucuresti terugkeerde. Verschillende schoten zouden op zijn auto zijn afgevuurd. Het bericht zeide, dat Antonescu werd gesneden door het versplinterde glas. 15 Personen zouden zijn gearresteerd (Moskou, (AP) 1.10).

Het nieuws van vandaag.

De Duitse campagne voor de winterhulp, welke niets anders is dan het leegroven der bezette landen, is gisteren op de gebruikelijke wijze ingeluid. Herr Hitler heeft in het Sportpalast een redevoering gehouden, welke uitmuntte door sarcasme en verwaandheid. Anders dan het vorig jaar heeft hij zich maar liever niet gewaagd aan voorspellingen omtrent veroveringen, die het volgend jaar op het program staan.

Hij zeide, dat Duitsland zou vasthouden aan de winsten, die het in de oorlog gemaakt heeft en dat het Hoofdcommando zich voorbereidt tegen een tweede front van de Geallieerden. De enige beloften waren, dat Engeland weer gebombardeerd zal worden en dat Stalingrad zal worden genomen (blz. 3).

Maar in Rusland ziet het hier nog naar uit. De Russische verdedigers van Stalingrad doen bittere tegenaanvallen overeenkomstig de opdracht, welke door Stalin uit Moskou getelefoneerd werd. Winsten van het Rode leger worden gemeld ten Zuiden en ten Noorden van de verwoeste Wolgastad. Tevens vecht het garnizoen om te beletten, dat de Duitse wig zich dieper in de Noordwestelijke buitenwijken zal uitbreiden. Moskou meldt, dat drie dorpen rond Stalingrad door de Russen zijn heroverd en dat de Roemenen van één stelling in paniek zijn teruggeworpen. De Roemenen hebben trouwens ook elders verliezen te incasseren.

Ten Zuid-Oosten van Novorossisk werden 8000 van hen opgeruimd zodat de derde Roemeense berg-divisie vrijwel geheel is vernietigd (blz. 1).

Bij Mozdok houden de Russen ook stand, alsmede bij Voronesj en verder naar het Noorden. Op de Baltische Zee is een Duits transportschip van 10.000 ton door de Sovjets tot zinken gebracht.

Het Westelijk front is even kalm gebleven als de laatste dagen. De Raf rust nog altijd vanwege het slechte weer...

In de strijd tegen Japan hebben de Geallieerden op Nieuw Guinea voortgang gemaakt. De Japanners, die reeds enige tijd naar Port Moresby pogen door te dringen, worden thans teruggedrongen in de richting van de Owen Stanleyketen. Tevens blijven de Noordamerikaanse vliegtuigen actief en bestoken zij de Japanse verbindingslinies.

Washington maakte thans bekend, dat 2 Noordamerikaanse transportschepen tot zinken gebracht werden bij de aanval op de Salomonseilanden. Gelukkig gingen niet veel manschappen verloren.

Onze reeks van foto-reportages wordt heden op blz. 4 voortgezet. De dappere strijd der Chinezen wordt in beeld gebracht. Tevens staat op blz. 1 een artikel van Mevrouw Tsjang Kai Sjek, „een der grootste vrouwen ter wereld".

Het Oosten tot het Westen

door
MAYLING SOON TSJANG
(Mevrouw Tsjang Kai Sjek).

Sedert China voor de wereld werd opengesteld, kunnen de verhoudingen tussen het Oosten en het Westen verdeeld worden in 3 tijdperken. In de eerste periode was het wapen van het Westen ten opzichte van China altijd **macht.** Door de loop der geweren op het Oosten te richten liet het Westen China vernedering na vernedering ondergaan. Al zijn havensteden werden zowel in werkelijke als in overdrachtelijke zin geopend met de punten der bajonetten.

Het resultaat was, zoals men trouwens kon verwachten. China besloot zo weinig mogelijk te doen te willen hebben met het Westen. Het werd tot handel gedwongen, maar het deed het zo weerspannig mogelijk en bracht de sociale en diplomatieke verbindingen tot het uiterste terug. Zich in zijn eigen ivoren pagode terugtrekkend besloot het de brute wereld voort te laten gaan op het pad der machtswellust. Het weigerde zich te vernederen door de wegen van het Westen te leren.

Westerse misdaad in China.

Dit was geen doeltreffende politiek. China bleef hierdoor achter in de moderne wetenschappelijke en industriële ontwikkelingen en verzwakte meer en meer ten opzichte van het Westen. Ondertussen stichtte het Westen zich zelf besturende vrijsteden volgens Westers model met verkrachting van China's souvereine rechten. Om de mooie schijn te redden, verborg men deze misdaad onder de dunne wade van buitenlandse nederzettingen en van concessies. Het Westen voerde eveneens de misdadige wettelijke uitvinding in van exterritorialiteit, waardoor de vreemdelingen onttrokken werden aan de rechtspraak van de Chinese gerechtshoven.

Ook hield het Westen zijn handen niet af van onze materiële bronnen. De rijkste onzer mijnen kwamen in buitenlandse handen. Vreemdelingen beheerden onze douanerechten, de zoutinkomsten, de spoorwegen en maakten zich practisch meester van alle openbare inkomsten. Zelfs het toezicht op de geldmarkt berustte bij hen. Met uitzondering van de Christelijke Kerk scheen het, dat de gehele politiek van het Westen er op berekend was zoveel mogelijk door geweld aan ons te ontfutselen en zo min mogelijk er voor terug te geven.

Het Westen voelde zich meerwaardig.

Het meerderheidsgevoel was een voornaam punt in het geloof van de Westerse wereld, dat het met de Chinezen doen kon wat het wilde.

De kennis echter van de Chinese litteratuur en philosophie maakte enige vorderingen onder de Westerse studenten. Men begon te begrijpen, dat China een grote rol gespeeld had bij de culturele vooruitgang van de wereld. Enige der grootste werken van Chinese schrijvers werden door bekende schrijvers van bijna alle volken in hun talen vertaald en zodoende werden deze werken toegankelijk voor de Westerse wereld. Dit, alhoewel een beweging in goede richting, slaagde er niet in het wanbegrip, dat het Westen omtrent China had weg te nemen. Dit wanbegrip bleef de grondslag van het Westerse niet te weerleggen geloof in eigen ongenaakbare verhevenheid.

Ofschoon vele Westerlingen China cultureel kunnen eerbiedigen, schijnen zij toch niet in staat te zijn het staatkundig als een gelijke te beschouwen. De ontwikkeling van de handel maakte het voor de volken noodzakelijk politieke en economische overeenkomsten te sluiten en ook China werd door velen van hen gedwongen er aan deel te nemen.

Het is echter veel betekenend, dat practisch in al deze verdragen China als de mindere beschouwd werd en niet als een gelijke. Dit aanmatigend geloof in een geboren Westerse verhevener afkomst werd grotendeels verbreid door de buitenlandse directeuren en medewerkers van banken en andere handelshuizen, wier bevoorroordeelde kennis van China hoofdzakelijk verkregen was door hun verbindingen met hun Chinese klanten en die zij ook verzamelden door het elkaar vertellen van onbenullige en onware kletspraatjes in hun clubs en café's. Het is onnodig te zeggen, dat deze taaie houding oneindig veel kwaad aan China en aan zijn verhouding met de overige wereld deed.

In 1937 dwong Japan tot de oorlog.

Daarna begon de tweede periode. Er was echter een wereldschokkende ramp voor nodig om den Westerlingen duidelijk te maken, dat China iets was waarvan zij in hun opvattingen nimmer gedroomd hadden en zo zij het wel gedaan hadden dan was deze droom nog wel zeer onvolmaakt. Toen Japan ons in 1937 tot de oorlog dwong ter oorzake van China's buitenlandse handel, werd het Westen zeer sympathiek te onswaart gesteld. China werd onmiddellijk bejubeld; in het begin misschien zelfs wel een beetje te neerbuigend vriendelijk.

Maar de belangstelling, hoewel sympathiek, was gelijk aan die van toeschouwers bij een voetbalspel. Zij juichten voor de partij, waarmede zij sympathiseerden, maar zij namen zelf geen enkel persoonlijk risico. Het was veel later en dan nog dank zij den aanhoudenden en zelfopofferenden pogingen van vrijheidslievende mannen en vrouwen, in het bijzonder in de Verenigde Staten van Amerika en in het Britse Rijk, dat het den man in de straat bij nadere beschouwing duidelijk werd, dat wij even goed voor hem vochten als voor ons zelf. Dat wij ons bloed vergoten en ons vriendelijk, lachend landschap verminkt werd om onze steden, dorpen en eigendommen te redden uit de handen van den vijand. Wij werden nu door hem bekeken met een sort verbaasde belangstelling, die ontsproot aan goedwillendheid, maar nog werden wij niet begrepen.

Zo vochten de Chinezen.

Wat een wereld van verschil ligt er tussen de strijd bij Shanghai in 1937 en de verdediging van de zogenaamde onneembare Maginot-linie. Door de buitenlandse mogendheden werd den Chinezen verboden de streek bij Shanghai te versterken of zelfs loop-

graven bij de stad aan te leggen, ofschoon de Japanners toestemming kregen Shanghai te gebruiken als een marine- en militaire basis. Een wel eigenaardige stand van zaken. Toch hield ons slecht uitgeruste leger het meer dan 3 maanden uit in de haastig opgeworpen verdedigingslijn tegen de massale Japanse strijdkrachten, die bestonden uit marine-eskaders, uit machtige artillerie en een groot aantal vliegtuigen en een veel beter bewapende infanterie.

Wanneer de geschiedenis van de Chinese weerstand bij Shanghai geschreven wordt, dan zal herinnerd worden, dat wij enorme verliezen aan manschappen leden, omdat onze soldaten zo begerig waren den vijand naar de keel te vliegen, dat zij niet in hun loopgraven wilden blijven. Het was slechts in gehoorzaamheid aan de absolute bevelen van het Opperbevel, dat onze soldaten er van werden teruggehouden zich als menselijke kogels tegen de Japanners te werpen.

Uitrusting, hoe belangrijk ook, is niet almachtig.

Een volledig begrip van de betekenis van China's epische strijd begon te dagen in de derde periode, toen de Mogendheden zelf de vernietigende kracht van Japanse macht ondervonden en zij zich begonnen af te vragen, welk een geheim wapen China bezitten moest om niet verslagen te worden. Gewoon om de oorlog te beschouwen naar hoeveelheid en doelmatigheid van materiële wapenen, **konden zij niet begrijpen, dat ons wapen was de geestelijke erfenis van het Chinese ras.** Uitrusting, hoe belangrijk ook, is niet almachtig. De soldaten aan het front moeten geïnspireerd worden zoals de onzen waren en zijn door het weten, dat zij vechten voor iets, dat het offer waard is van mannen, van beminde nabestaanden en van alles wat kostbaar is in het leven. Gedurende de laatste 5 jaren heeft zelfs niet een gedeelte van Chinese troepen zich overgegeven aan den vijand. Aan de andere kant zijn er talrijke gevallen bekend van officieren en manschappen, die tot het laatste toe vochten ofschoon zij wisten, dat er geen hoop bestond op versterking of ontsnapping, tenzij door overgave. Dit laatste weigerden zij zelfs in overweging te nemen. Verschillende hoge bevelvoerende Chinese officieren doodden zichzelf, toen het hun duidelijk werd, dat zij geen nederlaag konden ontlopen en dat hun enige hoop om hun levens te redden lag in de overgave. Voor hen was de dood verkieselijker dan oneer.

Ik zou verschillende voorbeelden van deze onoverwinnelijke geest kunnen mededelen, doch ik zal er slechts een vertellen.

In het begin van de tegenwoordige oorlog vocht Majoor Wong Choa-kwei in de slag bij de Singchiang rivier in de provincie Hunan tegen een overweldige, overtalrijke vijandelijke strijdmacht. Hij en zijn mannen vochten tot het uiterste en toen de Japanners de sterkte veroverden, vonden zij niet één man in leven.

De Chinees weet niet van overgave.

Voor den Chinesen soldaat is tegenstand tot de laatste kogel en tot den laatsten man niet alleen maar een aardige zin bij een redevoering. Wanneer onze mannen naar het slagveld gaan, zijn zij klaar om te sterven. Zij voelen, dat een heilige opdracht aan hen is toevertrouwd en zij zijn besloten deze te vervullen ook al zou het het hoogste offer kosten. Hun vaderlandsliefde wordt ten volle gedeeld door hun families. Ik heb duizenden vrouwen ontmoet, wier mannen in de strijd gevallen waren, en ik heb nooit een woord van spijt gehoord. Natuurlijk gaan allen gebukt onder het verdriet; maar in de plaats van spijt bezitten zij een onmetelijke trots, omdat zij alles, wat zij hadden, mochten geven voor hun vaderland. Het Westen heeft altijd over de Chinezen gedacht als een artistiek en philosophisch ras, dat niet in staat zou zijn de Spartaanse offers te brengen, die een oorlog vraagt. Wij hebben onszelven en de wereld bewezen, dat deze waardering vals is, want het woord overgave wordt niet gevonden in het hedendaagse Chinese woordenboek.

MacArthur en het Philippijnse leger.

Het voorbeeld, dat China gedurende 5 bloedige jaren gegeven heeft, is nagevolgd door het dappere leger der Philippijnen onder de leiding van Generaal MacArthur. Het zou goed zijn voor het Westen zich af te vragen, waarom deze mannen er in slaagden het zo lang uit te houden tegen den zelfden vijand, die bij Singapore en Rangoen onweerstaanbaar bleek. Generaal MacArthur had zeker niet meer materiële hulpbronnen tot zijn beschikking dan de anderen. Volgens mijn mening kan deze schitterende weerstand alleen verklaard worden door de menselijke omgang en het van-mantot-man- beroep van de Verenigde Staten door middel van Generaal MacArthur op het Philippijnenvolk.

Deze psychologie zal altijd blijken onweerstaanbaar te zijn. Geen nadruk werd gelegd op de superioriteit van het Westen. Den Philippijnen werd de onafhankelijkheid en de vrijheid beloofd en zij wisten, dat deze belofte zou gehouden worden. Zodoende vochten zij trots en opgewekt schouder aan schouder met hun Amerikaanse kameraden voor de verdediging van hun eigen land. Zij vochten niet als huurlingen voor overwinning of een nederlaag, hetgeen bij het laatste geval alleen maar zou betekenen een verandering van meesters.

De belangrijkheid van Brits Indië.

Dit brengt mij door een natuurlijke verbinding van gedachten naar Brits Indië vanwaar ik onlangs ben teruggekeerd. De Brits Indiërs zijn een schitterend ras met een rijke beschaving en grote geestelijke achtergrond. Zij bezitten ook onnoemelijke mogelijkheden. Indien zij overtuigd waren, dat zij hun oorlogsinspanning deden even goed voor de vrijheid van hun eigen land als voor de voor hen meer abstracte vrijheid der democratieën, dan zouden zij met hetzelfde krachtige en onweerstaanbare enthousiasme strijden als het Philippijnse volk.

Zo ver het het Westen betreft is de geestelijke kracht van Brits Indië in onze gemeenschappelijke weerstand een nog onbekende factor. De oorlogsbronnen van Brits Indië zijn nog niet geheel in gebruik genomen en het land is nog niet begonnen om in de werkelijke zin des woords oorlog te voeren. Wanneer eenmaal zijn materiële en geestelijke vitaliteit en energie de vrije loop zou krijgen, dan zal het aan het democratische front zulk een steun geven, dat de wereld er verbaasd over zou staan.

Er moet geen sprake zijn van meer en minder.

Wat nu omtrent de toekomst? **Het Westen moet zijn ideeën herzien aangaande het Oosten.** Wij in China moeten dat eveneens doen. In de wereldgemeenschap, die wij gaan scheppen, moet er geen sprake zijn van meer en minder.

Wij, mannen en vrouwen van alle leeftijden, moeten gelijk zijn en streven naar hetzelfde ideaal. Het Oosten en het Westen hebben dwaselijk getracht geheel onafhankelijk van elkander te zijn. Geen van beiden is er in geslaagd en zal er ook nooit in slagen. Beiden zullen moeten erkennen, dat zij elkander nodig hebben. Wij hopen, dat het Westen nu geleerd heeft hoe groot de kracht is van China's geestelijke sterkte die het in staat gesteld heeft in de donkerste tijden vol te houden. Wij in China daarentegen moeten de waarde leren van de wetenschappelijke ontwikkelingen van het Westen. Laat ons, Oost en West, ieder op zijn eigen wijze, onbeperkt bijdragen tot de gemeenschappelijke schat van culturele, geestelijke en wetenschappelijke vooruitgang, die de enige werkelijke rijkdom is.

Oude Chinese wijsheid.

Verplichtingen van de volken onderling is een van de centrale onderwerpen van de philosophische gedachte in China gedurende duizenden van jaren. Een onzer grootste wijsgeren leert, dat ootmoed, dewelke een bitter geneesmiddel is, zijn eigen onsterfelijke beloning geven zal aan trotse volken. „Hij, die waarlijk groot wil zijn, moet de ootmoed tot de grondslag van zijn leven maken. Hij, die groot is, moet bouwen op de nederigheid. Indien een groot koninkrijk zich vernedert voor een klein koninkrijk, dan zal het dit kleine koninkrijk winnen. En indien een klein koninkrijk zich vernedert voor een groot koninkrijk dan zal het grote koninkrijk overwinnen. De een vernedert zich dus om iets te bereiken, terwijl de ander iets bereikt door zich te vernederen. Maar opdat beiden hun doel kunnen bereiken, moet het grote koninkrijk de nederigheid leren.

Ik heb 3 kostbare zaken, die ik steeds hoog in ere houd. De eerste is zachtmoedigheid, de tweede is soberheid en de derde is nederigheid, die mij belet mij boven anderen te stellen. Weest zachtmoedig en ge zult krachtig kunnen zijn; weest sober en ge zult vrijgevig kunnen zijn. Waakt er voor, dat ge u niet boven anderen stelt, want dan kunt ge hun leider worden."

De wijsheid, die van half vergeten eeuwen tot ons komt; moge mede helpen te voorzien in een nood, waaronder de wereld van heden in het biezonder gebukt gaat. Moge het ons helpen bij het herzien onzer ideeën ten opzichte van elkander, want dan zal er komen wederzijds begrip en waardering tussen het Oosten en het Westen.

Aruba.

HOOG BEZOEK OP ARUBA.

Maandagmorgen om 7.55 uur daalde op de Arubaanse bodem het vliegtuig neer dat Zijne Excellentie Minister Johannes Th. Fürstner voor een bezoek naar Aruba bracht. Ter verwelkoming waren aanwezig Gezaghebber Isaac Wagemaker van Aruba, de ontvangstcommissie; landraad Dr. Adriaan F. Dussenbroek; militaire autoriteiten, waaronder de Heer Krips, luitenant ter zee 1e klasse, Noordamerikaanse hoge officieren enz.

De erewacht stond opgesteld onder Kapitein Gerardus H. van der Spek, die het geweer presenteerde, toen de Minister, vergezeld van den Gezaghebber en Kolonel Carel J. baron van Asbeck, de troepen inspecteerde. Er was veel publieke belangstelling. Daarna vertrok men naar Oranjestad, waar de Minister de dag doorbracht met de inspectie van militaire objecten, zoals het Sabaneta-kamp enz., enz.

Ongeveer tegen 10.30 uur verscheen de „Snip" weder op Aruba met Zijne Excellentie den Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel, die eveneens werd verwelkomd door Gezaghebber Isaac Wagemaker en de ontvangstcommissie. Na de inspectie van de erewacht, die nu onder commando stond van Luitenant Jonkman, begaf het gezelschap zich stadwaarts in de auto van den Gezaghebber.

Bij de komst van Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel was eveneens veel publiek op het vliegveld. De dag besteedde de Gouverneur hoofdzakelijk met het afleggen van schoolbezoeken. Vooreerst werd de Zustersschool Santa Maria bezocht. De kinderen, die opgesteld werden, zongen eerst een welkomstliedje, begeleid door een orgel.

Hierna sprak Pastoor Theodardus Bartel O.P., die op het werk der Zusters wees. Hoe zij ter liefde Gods met ijver dag in dag uit de kinderen opvoeden, ook al zijn de toestanden vaak niet zo prettig; er is een locaal dat reeds 87 jaren in gebruik is!!

Ook sprak de Pastoor over de bezoeken van den Gouverneur, die kort maar krachtig waren. Reeds driemaal is de Gouverneur hier geweest. Pastoor Bartel O.P. sprak de wens uit, dat deze korte bezoeken een voorbode waren van een langduriger verblijf.

Na den Pastoor sprak het meisje Sira Prema den Gouverneur toe.

Hierna nam de Gouverneur het woord en sprak de kindertjes hartelijk en geestig toe. De Gouverneur herinnerde er aan, dat het 30 jaren geleden was, dat Zijne Excellentie in Nederland afscheid nam van een der aanwezige zusters, die naar Aruba vertrok. Dit bleek Moeder Vicaria te zijn.

Het was een biezonder genoegen Zijne Excellentie tot de kinderen te zien spreken. Hij sprak hen over hun plichten en over het groot geluk, dat zij bezitten, dat zij in een Vrij Nederland mogen wonen.

Zijne Excellentie wees op de plicht van dankbaarheid. Vroeger hebben de kinderen in Nederland dikwijls hun snoepcenten bespaard om de kinderen hier op Curaçao te helpen. Daarom hebben ze recht op dankbaarheid, die de kinderen zeker gaarne geven zullen.

Tot slot maakte de Gouverneur de schoolkinderen blijde door het geven van een halve dag vrij. Hierna zongen de kinderen het lied „Schoon is de West" en tot besluit uit volle borst het Wilhelmus.

Hierna bezocht Zijne Excellentie de school der Frères, waarover wij gisteren reeds een verslag gaven, en de Julianaschool, waar eveneens prachtig gezongen werd. Hier ook sprak Zijne Excellentie de Gouverneur tot de kinderen en werden de klassen bezichtigd.

Na afloop der schoolbezoeken werd er in het Gouvernementshuis een noenmaal gegeven door Zijne Excellentie Gouverneur Dr. P. A. Kasteel ter ere van Zijne Excellentie J. Th. Fürstner. Hierbij zaten aan de Gezaghebber van Aruba, de Heer I. Wagemaker; de Heren Krips en De Vuyst, beiden luitenant ter zee 1e klasse, Commander Glisson en Mitchell van de Noordamerikaanse troepen en de Heren Lloyd Smith en Bronkhuizen, respectievelijk directeuren van de Lago Oil & Transport Co. en de Arend Petroleum Maatschappij.

Om 15.30 uur vertrokken beide Excellenties per vliegmachine weder naar Curaçao, uitgeleide gedaan door den Gezaghebber en de ontvangstcommissie. Er was zeer veel publiek aanwezig bij het vertrek.

PASTOOR HOLTERMAN O.P. 10 JAREN IN DE WEST.

Dat Pastoor Michaël Holterman O.P. veel sympathie geniet onder de schoolkinderen, zijn parochianen en Zijn confraters bewijst wel het feit, dat toen op Maandag, 28 September, de dag herdacht werd, dat de Pater 10 jaren in de West was, zijn gehele parochie deze gelegenheid te baat nam den Pastoor te feliciteren. Verschillende liedjes werden door de schoolkinderen gezongen en verschillende cadeaux werden gegeven.

Ook zijn confraters kwamen deze dag herdenken. Wij wensen Pastoor M. Holterman O.P. ad multos annos.

VERGADERING ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND.

Dinsdagmiddag om 16 uur werd een algemene ledenvergadering van het Algemeen Nederlands Verbond gehouden in de Raadzaal, waarbij 34 leden der vereniging tegenwoordig waren. Eerst werden de notulen van de vorige vergadering voorgelezen en goedgekeurd en vervolgens ging men over tot de financiële stukken, die eveneens accoord werden gevonden. Een kascommissie werd benoemd, bestaande uit de Heren Bromülo van de Hollandse Bank Unie, Würtz en L. Posner. Daarna werd overgegaan tot het kiezen van de volgende Bestuursleden, nl. Ronday, Penningmeester; Hese, Commissaris en John G. Eman, Ondervoorzitter. Deze Heren werden bij acclamatie herkozen.

Tenslotte kwam de rondvraag en de Heer Ronday bracht naar voren de viering van Sinterklaas voor de kinderen van het A.N.V., hetgeen met algemene stemmen werd aangenomen. Men bracht ter sprake de instelling van een propaganda-commissie, waarna de volgende Heren werden gekozen: John G. Eman, Ronday, Philipszoon en Beyerwellen. Het doel dezer propaganda-commissie bestaat hoofdzakelijk in het aanwerven van leden.

ADORATIEFEEST PAROCHIE VAN DE H. THERESIA.

Zondag as. viert de parochie van San Nicolas haar adoratiefeest op een plechtige wijze. Er zal een plechtig lof zijn met drie Paters. Een prachtig koor zal zingen en Priester Ambrose Sullivan van de Noordamerikaanse troepen zal de feestpreek houden. Hierbij moet als een biezonderheid vermeld worden, dat in de processie ook gedragen zal worden een reliquie van de H. Theresia, zijnde een cadeau aan wijlen Pastoor Franciscus Hendriks O.P. door de Carmelitessen in Lisieux tijdens het verblijf van den overleden Pastoor in Frankrijk.

Dit kreeg de Pastoor toen hij den Zusters Carmelitessen mededeelde, dat hij een kerk te San Nicolas op Aruba zou bouwen, die hij wilde toewijden aan de H. Theresia. Kort voor de dood van Pastoor F. Hendriks O.P. werd het beloofde reliquie (een stuk gebeente van het stoffelijk overschot) toegezonden.

Dezelfde dag van het overlijden zou Pastoor F. Hendriks O.P. het reliquie komen brengen voor de parochie San Nicolas, doch God beschikte anders.

TENNIS-EVENEMENT.

Onze Arubaanse tenniskampioen Vi Henriquez speelde dezer dagen een tenniswedstrijd tegen Kolonel Powell uit Curaçao, bekend om zijn eindwedstrijd voor het kampioenschap tegen Luitenant Henry van de Noordamerikaanse troepen op Curaçao. Het was een vriendschappelijke wedstrijd, die door Vi Henriquez werd gewonnen. Vier sets werden gespeeld, waarvan Vi er drie won.

Deze wedstrijd was buitengewoon interessant. Het bleek, dat men te doen had met twee spelers van grote ervaring. Het publiek genoot van dit charmante spel. Er werd tevens afgesproken, dat Kolonel Powell samen met Luitenant Henry Aruba menmalen zouden bezoeken om wedstrijden te houden voor liefdadige doeleinden. Zou het geen goed idee zijn de eerste wedstrijd te spelen voor de soldaten, met het oog op Sinterklaas-feest?

DE HEER EN MEVROUW
VAN KICKEN - THOZE

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

André George

30 September, St. Elizabeth Gasthuis.

Bekendmaking

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken maakt bekend

dat maismeel, mais en rijst, welke op Curaçao worden aangebracht, zonder dat daartoe voorafgaande toestemming door hem is verleend, slechts door het Gouvernement zullen worden opgekocht tegen den op den dag van aankomst geldende laagste noteering. Daar de vrije handel in voornoemde goederen niet meer is toegestaan, maar het Gouvernement deze soort goederen bij aankomst overneemt, beteekent dit dat handelaren die tegen te hoogen prijs inkoopen, verlies zullen lijden.

Deze zelfde goederen die door barkjes alhier in kleine hoeveelheden worden aangebracht zullen door het Gouvernement worden overgenomen tegen de op het tijdstip van aankoop geldende inkoopsprijzen.

2—1

Het Hoofd voornoemd
van Boven

FILM

De strijdkreet „Remember Pearl Harbor" heeft in alle uithoeken der aarde waar Amerikanen zitten of waar men enigszins Amerikaans voelt, zijn weerklank gevonden. Vervuld van deze gedachte, die tevens een voor hun tegenstanders weinig vleiende belofte inhoudt, hebben talrijke jonge mannen en vrouwen tezamen hun krachten ingespannen om het kwaad goed te maken, dat enige waanzinnigen in een roes van machtswellust, verraad en fanatisme aan de vreedzame burgers hebben aangedaan. De Amerikanen heeft steeds de oorlog geschuwd, en verloren zelfs toen de zaak hopeloos verloren scheen de vrede te bewaren door besprekingen te voeren met den Japansen afgezant, den immer grijnzenden Saburu Kurusu. Thans zijn de Verenigde Staten volop in de oorlog gewikkeld, en dat zij zich weten te doen gelden, wordt met de dag sterker naar voren gebracht, tot groot ongerief der Japanners en derzelver trawanten.

Als een bewijs van hulde aan de dappere verdedigers van de Philippijnen heeft men thans de film uitgegeven „Remember Pearl Harbor", welke film het te beginnen met heden in het West End theater zal worden gedraaid. De film geeft een verhaal van het gewroet der Japanse „vijfde colonnisten", waarbij zelfs Amerikanen betrokken waren.

Een ander kopstuk in het spionnage-werk is ook een Duitser Van Hoorten, die zich om mogelijke verdenking van zich af te schuiven voor Nederlander uitgeeft en een groot portret van H. M. Koningin Wilhelmina in zijn werkkamer aan de wand gehangen heeft, waarachter een smerige swastika-doek verborgen is.

„Remember Pearl Harbor" biedt zoals te verwachten was, een hele reeks van avontuurlijke momenten. Het hoogtepunt van de film wordt bereikt in de gevechten bij de eerste Japanse landingspoging op grote schaal en een zelfmoord-bombardement van Amerikaansen jongeling op een Japans transportschip, teneinde zijn makkers van algehele vernietiging te redden.

Buitenland.

2 AMERIKAANSE SCHEPEN VERLOREN.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit: ,Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte): 1. Ongeveer tegen het middaguur van 8 Augustus stortte een Japans torpedovliegtuig neer op het Noordamerikaanse schip „George F. Elliott" (een marine-transportschip, vroeger genaamd „City of Los Angeles").

Dit geschiedde tijdens de torpedo-aanval, welke was gemeld in paragraaf 9 van het marine-communiqué No. 115. De brandende gasoline veroorzaakte branden, welke niet konden worden geblust en de Elliott werd verlaten en vernield. Er waren weinig verliezen aan manschappen te betreuren en de naaste bloedverwanten zijn in kennis gesteld.

2. Het Noordamerikaanse schip „Gregory" (een klein hulptransportschip) werd niet lang geleden tot zinken gebracht door vijandelijk kanonvuur nabij Guadalcanal. Het grootste deel der opvarenden is gered en de naaste bloedverwanten zijn ervan in kennis gesteld" (Washington, (AP) 30.9).

ARGENTIJNSE KAMER VRAAGT VERBREKING BETREKKINGEN MET DE AS.

De Argentijnse Kamer van Afgevaardigden legde — zonder hoop op succes — een resolutie voor aan President Castillo, waarin wordt gevraagd om de ogenblikkelijke verbreking van de diplomatieke betrekkingen tussen Argentinië en de aslanden. De resolutie werd door de Kamer goedgekeurd met 67 stemmen voor en 64 tegen.

Vooral de Conservatieve leden, wier leider Castillo is, verzetten zich ertegen. De Kamer keurde tevens een wet goed met 77 stemmen voor en 56 tegen om de staat van beleg in te trekken, welke belet, dat critiek wordt geoefend op Argentinië's buitenlandse politiek of dat deze zelfs besproken wordt. Men gelooft, dat de Regering ook deze wet niet zal bekrachtigen. De Kamer stemde verder met 70 stemmen voor en 59 tegen om de bepalingen van de Conferentie te Rio de Janeiro goed te keuren. De Regering had beweerd, dat dit onnodig was omdat de bepalingen van Rio de Janeiro slechts de grondslag waren voor mogelijke wetten en geen verdragen, die de actie van het Congres vereisten (Buenos Aires, (AP) 1.10).

HITLER EN GOEBBELS AAN HET WOORD.

[Hitler heeft gisteren een rede van 70 minuten gehouden, waarvan de „Associated Press" ook de volledige text heeft rondgeseind. Gezien het geringe belang van Hitlers woordenvloed wijden wij onze beperkte plaatsruimte liever aan wat beters en geven slechts een uittreksel. Wij zeggen met Roosevelt, toen hem een buit gemaakte Japanse vlag werd geoffreerd: „Doe het ding maar weg; ik wil het niet eens aanraken". — Red.]

Van de Duitse radio:

Een menigte van 10.000 mensen verzamelde zich in het Sportpalast te Berlijn om te luisteren naar Hitlers gebruikelijke redevoering voor de campagne van de „Winterhilfe" (winterhulp). De rede werd voor de nazie-partij gehouden.

Aanwezig waren: Maarschalk Keitel, Hoofd van het Duitse Hoofdcommando en ook Maarschalk Erwin Rommel, Opperbevelhebber van het Afrika Corps. Goebbels sprak vóór Hitler.

In zijn redevoering ontkende Goebbels de berichten omtrent een tweespalt in de nazie-partij en verklaarde hij: „Geen onzer leiders is dodelijk ziek in een hospitaal of sanatorium. Niemand is gedood of verbannen." Goebbels zeide, dat de Duitsers vechten om hun leven en „alles in de strijd moeten werpen".

Ook zeide hij: „Wij weten wat er zou gebeuren, indien wij geen meester zouden blijven van onze zenuwen." Daarom zijn wij vastbesloten alle gevolgen te dragen en door te strijden tot een overwinnelijk einde."

Hitler arriveerde in het Sportpalast om 17.46 uur. Heinrich Himmler arriveerde samen met hem. Hitler begon te spreken om 17.57 uur.

Na een inleiding, waarin hij zeide, dat het een jaar geleden is, sedert hij zijn laatste (grote) redevoering hield, beweerde de Duitse Führer: „Wij geloven, dat wij onze vijanden zullen blijven verslaan tot de uiteindelijke overwinning door ons behaald is".

Verder zeide hij, dat Stalingrad zal vallen. Hieraan voegde hij toe: „Voor onze vijanden is het niets als wij Stalingrad nemen, als wij doorbreken naar de Caucasus, als wij de Oekraïne veroveren en de Don en als wij graan en olie verkrijgen voor Duitsland en alzo voor Europa. Maar als zij in staat zijn een landing uit te voeren en op pijnlijke wijze 9 uren lang aan land te blijven, is dit voor hen een buitengewoon teken van de kracht, welk het Britse Imperium ten toon kan spreiden."

Verder refererende naar de overval van Dieppe zeide hij, dat de Duitsers voorbereidingen getroffen hebben om het hoofd te bieden aan een invasie. „Wij zullen niet beweren, dat wij geen voorbereidingen treffen voor een tweede front", zeide hij. Maar wij zullen dit jaar behouden wat wij hebben en wij zullen aanvallen waar dat nodig is".

Hij zeide: „Men kan niet zeggen waar een poging van de Geallieerden tot invasie zal plaats hebben. Indien ik een vijand had van groot militair kaliber zou ik kunnen uitvinden waar hij zou pogen aan te vallen". Hitler beweerde echter, dat de Geallieerden niet zulk een kaliber bezitten.

De gebeurtenissen van de laatste maanden, die volgens hem van het grootste belang zijn, waren: Ten eerste, Duitsland heeft zich veilig genesteld in de Zwarte Zee; ten tweede, Kertsj en Sebastopol zijn genomen en ten derde, Tobruk is weer in Duitse handen.

Hitler zeide, dat bij de doorbraak naar de Don 75 Russische divisies werden vernield. Hij verklaarde, dat het antwoord op de vraag waarom de Duitsers „plotseling gestopt" zijn in Rusland, de noodzaak is om verbindingslinies in het achterland aan te leggen. Hieraan voegde hij toe: „Wij hebben de Bolsjewisten inwendig afgemaakt en zullen dit ook uitwendig doen".

Hitler refereerde op sarcastische wijze naar de Atlantische Brief en verklaarde, dat deze zal worden teniet gedaan „door de harde feiten". Hitler verklaarde: „Het uur zal komen waarop wij een antwoord zullen geven op Engelands bombardementen op Duitse steden".

Hitler eindigde met spreken om 19.07 uur (Berlijn, (AP) 30.9).

Uit Londen:

De ontkenning van Goebbels, dat geen enkele Duitse leider gedood of verbannen is, refereerde klaarblijkelijk naar de geruchten, dat Julius Streicher ziek is en Heinrich Himmler, het Hoofd van de Gestapo, is gedood.

De aanwezigheid van Hitler en verschillende zijner hooggeplaatste Generaals te Berlijn bij zijn redevoering — waaronder Commandant Rommel van het Afrika Corps — droeg bij ter bevestiging van de berichten uit kringen op het vasteland, dat Hitler van plan is met zijn Generaals te confereren over alle phasen van de winterstrategie (Londen, (AP) 30.9).

BRITS COMMENTAAR OP HITLERS REDE.

Slechts de helft van de Londense ochtendbladen besprak de rede van Hitler en beschouwde haar als klaarblijkelijk hoofdzakelijk bedoeld om den Duitsers nieuwe moed in te blazen over de voortgang van de oorlog.

De „Daily Express" zeide: „De rede klonk niet erg alsof zij van Hitler was." Hieraan voegde het blad toe: „Men zou kunnen veronderstellen, dat de taak om haar te schrijven aan een van Goebbels' jonge medewerkers werd opgedragen. Misschien is het dezelfde vindingrijke geest, die de fabel uitdacht omtrent het tot zinken brengen van troepentransportschepen op de Atlantische Oceaan, die dit fabelachtige oorlogsoverzicht schreef. Er was ook een derde hand in te speuren: de hand van Stalin. Deze lichtte de voornaamste passage eruit. Want de rede van Hitler was bedoeld om de val van Stalingrad bekend te maken. Dit is de werkelijke betekenis van Hitlers rede voor zijn volk: Er is geen andere wijze om ons van de rechtvaardigheid af te wenden dan tot het einde door te vechten (Londen, (AP) 1.10).

CURACAO.

HAIM J. COHEN HENRIQUEZ. †

Onder overgrote belangstelling trok gisteren om 17 uur een droeve stoet met het stoffelijk overschot van den Heer Haim Josias Cohen Henriquez van het sterfhuis naar de Joodse begraafplaats op de berg Altena. Talrijk velen hadden reeds in de loop van de dag hun deelneming betuigd.

In de lijkstatie, die optrok naar de laatste rustplaats, liepen mede bijkans alle vooraanstaande burgers van Curaçao. Zijne Excellentie de Gouverneur was vertegenwoordigd door Luitenant-adjudant Emile Chr. J. M. van de Laarschot.

Mede liepen ook nog Z.H.E. de Apostolisch Vicarius van Curaçao met secretaris Pater W. Brada O.P. en Carel J. Baron van Asbeck. Bij aankomst op het kerkhof verliet de Apostolisch Vicarius de stoet.

Bij het graf werd door verschillende personen het woord gevoerd o.a. door Dr. Cornelius Süthoff, Mr. Henricus I. Franke, den Heer Jan Rustige enz.

Uit deze begrafenis bleek wel overduidelijk de grote sympathie en dankbaarheid, waarin de overledene zich mocht verheugen.

Voor de Curaçaose bevolking verwierf wijlen de Heer Haim J. Cohen Henriquez zich wel de meeste verdiensten door de stichting van de vlechtschool „Arbeid Adelt", die in zijn eigen huis werd ondergebracht. In dit opzicht werkte hij veel samen met zijn vriend Pater Euwens O.P.

De verdiensten van den overledene werden op verschillende wijzen erkend. Hij was Officier in de Orde van Oranje Nassau; Commandeur in de Bolivar Orde van Venezuela; Ridder in de Orde van Karel II van Spanje, waardoor hij werd verheven tot „Grande de España"; Commandeur in de Jezus Christus' Orde van Portugal. Hij ontving nog reddingsmedaille van Spanje; Eremedaille van Verdienste van Venezuela (Onderwijs); Zilveren medaille van het Spaanse Rode Kruis.

Curaçao en Nederland verloren in deze begaafde persoonlijkheid een trouw burger en vaderlander.

Hij ruste in vrede.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

Op Zondagmorgen 4 October 1942 is er voor de eerste lichting bewakingsdienstburgerwacht geweerschieten met scherp op Hato. Daartoe moet die morgen om 8.30 uur verzameld worden op het terrein van de kazerne Habaai. Zij, die van de wacht komen, zijn vrij of mogen later op Hato komen.

Alle burgerwachters evenwel, die als alarmstelling St. of S. R. hebben, **moeten om 8.30 uur op Habaai komen** in verband met een aan hun schietoefening voorafgaande speciale oefening in die stellingen. Uniform is werktenue. Geweer medebrengen.

DE WATERVOORZIENING.

In verband met het feit, dat gisteren een stadsgedeelte zonder water zat, vroeg de Directeur van de Landswatervoorzieningsdienst ons om aan de aangeslotenen mede te delen, dat de stoornis, welke in de waterdistributie plaats vond, naar verwachting spoedig zal worden opgeheven. Naar hij ons mededeelde, was de stoornis van dien aard, dat het niet mogelijk was het publiek tijdig te waarschuwen.

Het publiek moet echter nogmaals gewezen worden op de waarschuwing van enige tijd geleden om zuinig met het water om te gaan.

VERENIGINGSNIEUWS.

Biljartvereniging „Ons Genoegen":
Naar het Bestuur van de Nederlandse **Biljart Vereniging „Ons Genoegen"** ons mede deelde, zal de Heer C. Roggeveen, die de penningmeester van deze Vereniging is, dezer dagen wegens vertrek, zijn functie neer moeten leggen.

De Heer K. Wiegmans is tot opvolger van den Heer Roggeveen aangewezen.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Do., 1 Oct.:

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.

Shipping & Supplies Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398, Beatrixlaan 16.

Dok Afdeling: Hr. de Klerk & Hr. de Boer, tel. 431.

NEDERLAND.

PRINS BERNHARD IN OTTAWA.

Na een vlucht over de Atlantische Oceaan is Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard, vergezeld van Majoor-Generaal H. F. Phaff, inspecteur van de Nederlandse Brigade, in Ottawa aangekomen. Zijne Hoogheid zal enige weken in Canada verblijven en ook een bezoek brengen aan de Verenigde Staten.

AARDIGE NAAM.

Wanneer Engelse vliegers bommen hebben laten vallen op Nederland, doen Duitsers dat nog wel eens dunnetjes over en dan bij voorkeur op wijken. Die Duitse bommen worden in Nederland „eigenheimers" genoemd.

OOSTLAND MOET BEVOLKT WORDEN.

In een radio-rede voor Radio-Hilversum heeft Rost van Tonningen, hoofd van de Nederlandse Oost Compagnie de Nederlandse industrieën gedreigd met dwangmaatregelen wanneer zij niet „vrijwillig" wilden medewerken. E.J. Roskom, de N.S.B.-leider van het Landbouwfront, die met Rost mee was naar Oost-Europa, heeft dezelfde avond een radio-rede gehouden, waarin hij tot de jonge boeren zeide, dat zij eerst in het „Oostland" zullen moeten werken alvorens het hun veroorloofd zal zijn in eigen land te werken.

Rost deelde mede, dat de Duitsers een dienst hebben ingesteld om de overplaatsing van ganse fabrieken met machines, personeel en alles naar de Oekraïne te doen geschieden. Hij zeide: „Wanneer Nederlandse ondernemingen aan de tot haar gedane oproep niet voldoen, zullen de Duitsers ongetwijfeld andere maatregelen nemen teneinde de doeleinden der Europese gemeenschap te dienen. Twee „diensten" worden van de Nederlandse industrie geëist. Verschaffing van arbeid en verschaffing van gehele firma's."

Verder zeide Rost, dat schoolkampen in Nederland zullen worden gesticht tot opleiding van jonge boeren voor Oostland.

Roskam zeide onder andere: „Ik weet, dat duizenden Nederlandse boerenzonen boerderijen hopen te krijgen in de Zuiderzeepolders, doch ik kan hun mededelen, dat dit een illusie is, omdat zij eerst hun waarde zullen hebben te bewijzen in Oostland."

VERSCHILLENDE MEDEDELINGEN UIT NEDERLAND.

De (Duitse) Groene Politie doet in Nederland al het vuile werk: arresteren van gijzelaars en Joden, bewaken van concentratiekampen en doodschieten. Wanneer enige leden van dit beruchte corps tezamen worden gezien, dan zegt men „er broeit wat".

Een Nederlander, die zich bezig hield met ondergrondse actie heeft, toen hij twee groene politiemannen voor zijn deur zag, twee revolvers op hen leeggeschoten alvorens hij werd overweldigd.

Familieleden van geëxecuteerden of van hen, die in concentratiekampen zijn „gestorven", ontvangen alleen maar de kleren der gedoden.

Onlangs werd een man gearresteerd, die in een café luidkeels riep, dat hij er een tientje voor over had als de muziek het Wilhelmus speelde.

De behandeling der gevangenen in de Nederlandse concentratiekampen evenaart in wreedheid, die welke in de Duitse kampen wordt toegepast. Iemand, die vier maanden in een Duits gevangenkamp in Nederland had gevangen gezeten en dezer dagen in Engeland aankwam, vertelde, dat hij in die tijd zestig pond was afgevallen als gevolg van beestachtige behandeling.

Onlangs ging het gerucht, dat de Bisschop van Roermond gearresteerd zou zijn. Deze is bij de mijnwerkers zeer bemind en zij weigerden aan het werk te gaan voordat zij ervan overtuigd waren, dat het hier een loos gerucht betrof.

Volgens de Brusselse Radio (van 24 September) is Arbeids-dienstplicht ingevoerd voor alle Nederlandse jongens en zijn zij, die in 1924 zijn geboren, daar thans voor opgeroepen.

Het Zwitserse blad „Die Tat" deelt mede, dat vele arbeiders van Nederlandse scheepswerven door de Duitsers naar Rusland zijn gebracht om daar voor hen te werken aan de bouw van duikboten.

Ondanks doodvonnissen uitgesproken wegens ondergrondse actie, neemt deze eerder toe dan af. Zo heeft de radio-spreker, die onder de schuilnaam „Jan Hollander" werkt, onlangs gefulmineerd tegen een nieuw ondergronds weekblad „Nederland waakt", waarin op sabotage werd aangedrongen.

„De Storm" (van 31 Juli) maakt zich kwaad op Nederlandse boekhandelaars, die boeken van Amerikanen, Engelsen en Joden uitstallen en verkopen. (Het is opgevallen, dat twee van de grootste Haagse boekhandelaars — de Heren Boucher en Petri — zich onder de Zuidhollandse gijzelaars bevinden.)

Verder werd nog bekend, dat honderdduizend rijwielen door de Duitsers zijn geconfisqueerd; dat de distributie van vitamine-tabletten vanwege de overheid is gestaakt en dat deze zal worden hervat midden-Maart 1943; dat de graanprijzen sedert 1938 met 32 procent zijn gestegen; rogge met 64 procent; erwten met van 48 tot 60 procent; aardappels met 70 procent; bonen met 55 procent; koolraap met 35 procent; melk met 65 procent.

Gisterenmiddag overleed tot onze diepe droefheid onze innig geliefde Vader - Behuwd - grootvader en broer de Heer

ALEXANDER BLOEM

in den ouderdom van 66 jaar.

Namens de Familie
Tirso Bloem, Alcides Bloem, Edison Bloem
Luis Strich, Elias Bronswinkel, Eddo F. Jansen.

De begrafenis zal plaats hebben hedenmiddag 3.45 uur vanaf het sterfhuis Plantage Bonam.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **New Delhi:** Een communiqué van de Royal Airforce deelt mede, dat vliegtuigen gisteren een geconcentreerde aanval op Akyab (Birma) hebben uitgevoerd. Het communiqué zeide, dat Japanse installaties met succes werden gebombardeerd en met machinegeweren beschoten.

— **Dakar:** De Gouverneur Generaal van Frans West-Afrika heeft besloten om op methodische wijze de Europese vrouwen en kinderen, wier verblijf te Dakar niet noodzakelijk is, uit die stad te verwijderen. De maatregel werd beschreven als een „voorzorg".

— **Caïro:** Het oorlogscommunique van Caïro meldt de voortzetting van patrouille-activiteiten. Gisteren was in de Centrale sector ook de artillerie in actie. De landingsterreinen te Sidi Hansj alsmede objecten te Tobruk, Bardia en Sollum werden aangevallen in de nacht van 29 op 30 September.

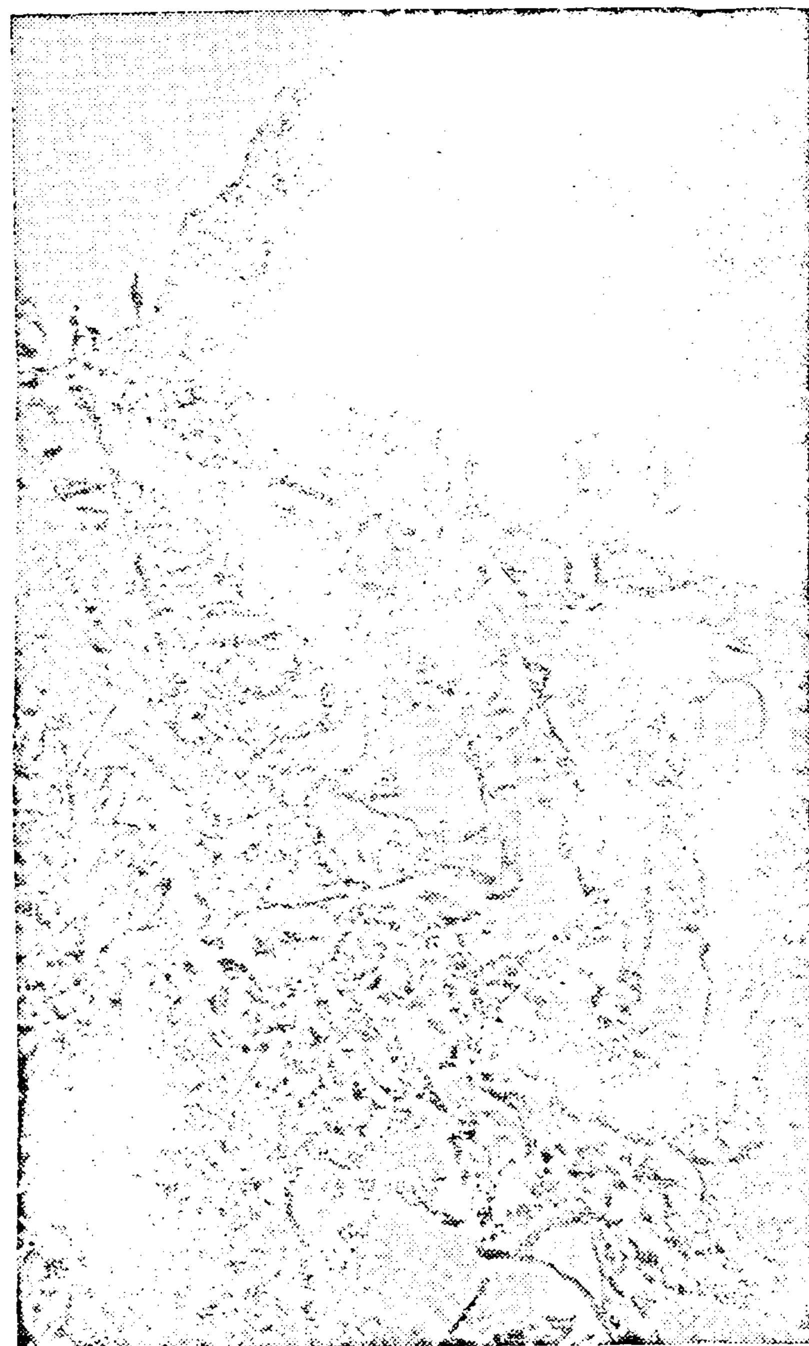
— **Moskou:** Het Russisch middagcommuniqué meldt, dat alle vijandelijke aanvallen bij Stalingrad zijn afgeslagen. Ten Noord-Westen van Stalingrad werd nog een hoogte veroverd in het Russische verlichtings-offensief. Hier hopen verschillende divisies van de as zich op om de aanval te steunen, waarin waarschijnlijk reeds een half millioen manschappen van de as gewikkeld zijn.

— **Moskou:** Nieuwe barricades worden opgericht op de straten en pleinen van Moskou. Deze bestaan echter niet uit stalen rails en betonnen blokken, maar uit houten blokken, die worden verzameld om te worden gebruikt als brandstof voor de winter.

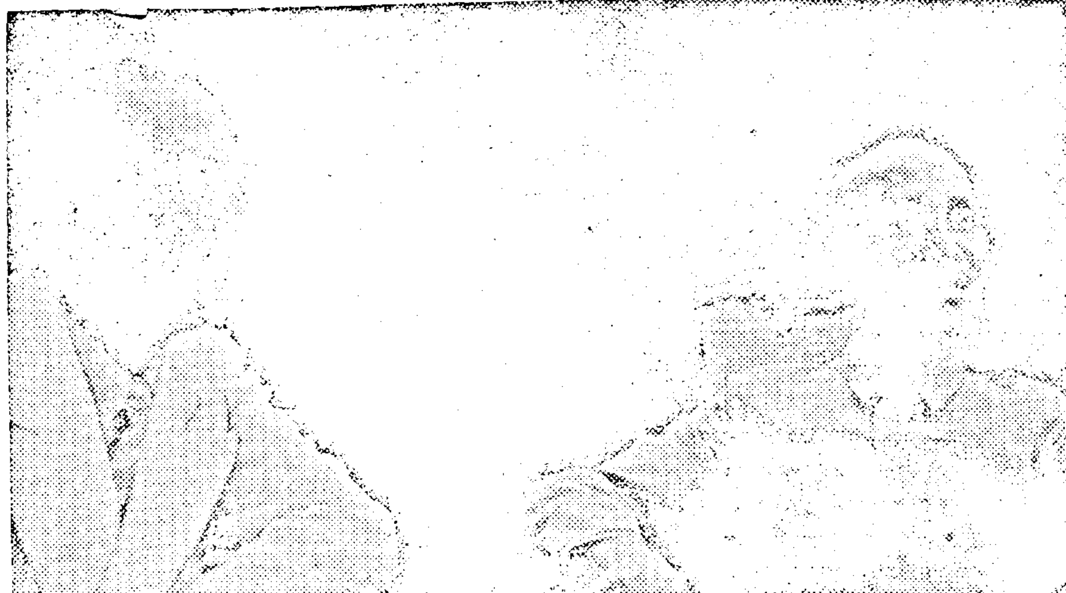
— **Londen:** Het DNB beweerde in een radio-uitzending van Berlijn, dat Duitse schoktroepen, gesteund door gevechtsvliegtuigen, hedenmiddag nog verschillende wiggen in het Noordelijk deel van Stalingrad hebben gedreven.

Ons Geallieerd Front in het Verre Oosten.

450.000.000 Chinezen helpen ons thans reeds meer dan 5 jaa…

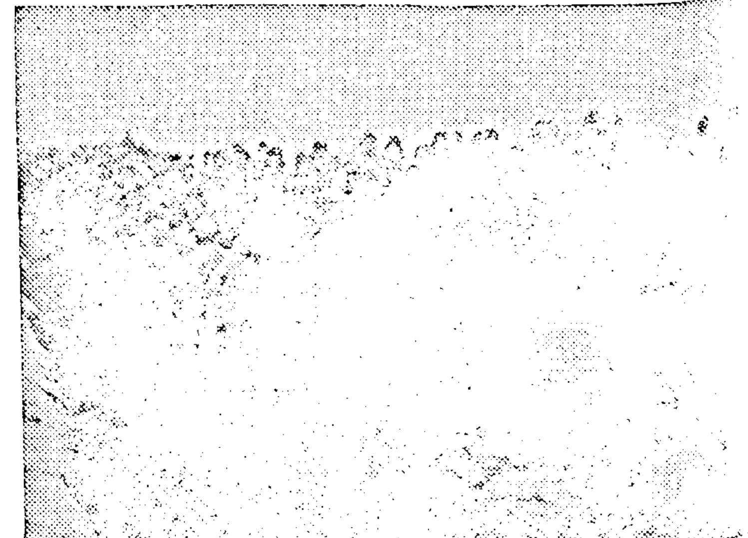

Het Chinese leger overwint iedere weerstand zij het met het brengen van ontzaggelijke offers.
Hier ziet men, hoe zij zonder voldoende gereedschappen een vitale weg bouwen door het hart van het Chinese bergland.

2.000.000 Chinezen werkten dag en nacht aan de Birmaweg. Nu verloren, werken zij aan nieuwe wegen.

Tsjang Kai Sjek tezamen met den Amerikaan Owen Lattimore.

Eindeloze stoeten burgers en boeren wijken terug vo… den Japanner om verderop de strijd voort te zette…

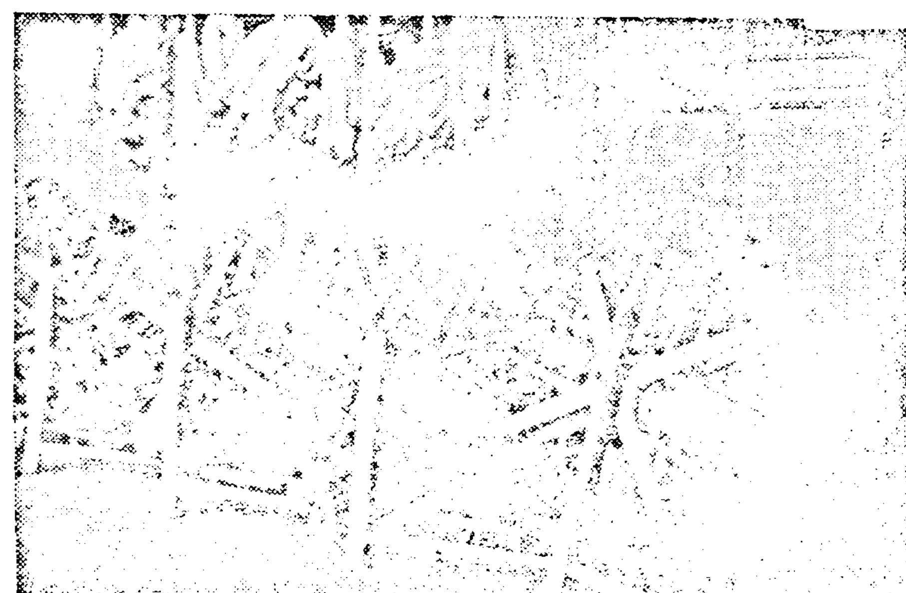
De leider van China.

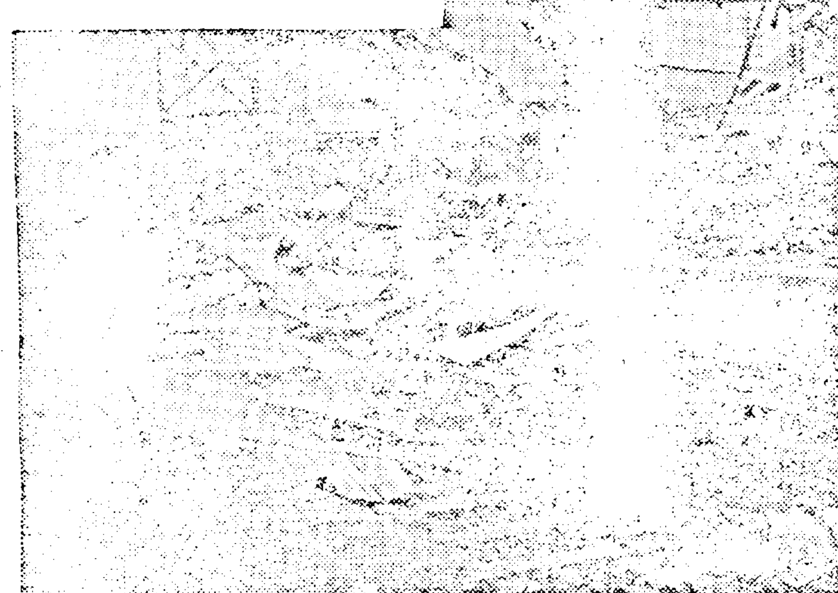
Onvoldoende uitgerust slagen de Chinezen er toch nog dikwijls in den Japanners gevoelige slagen toe te brengen.

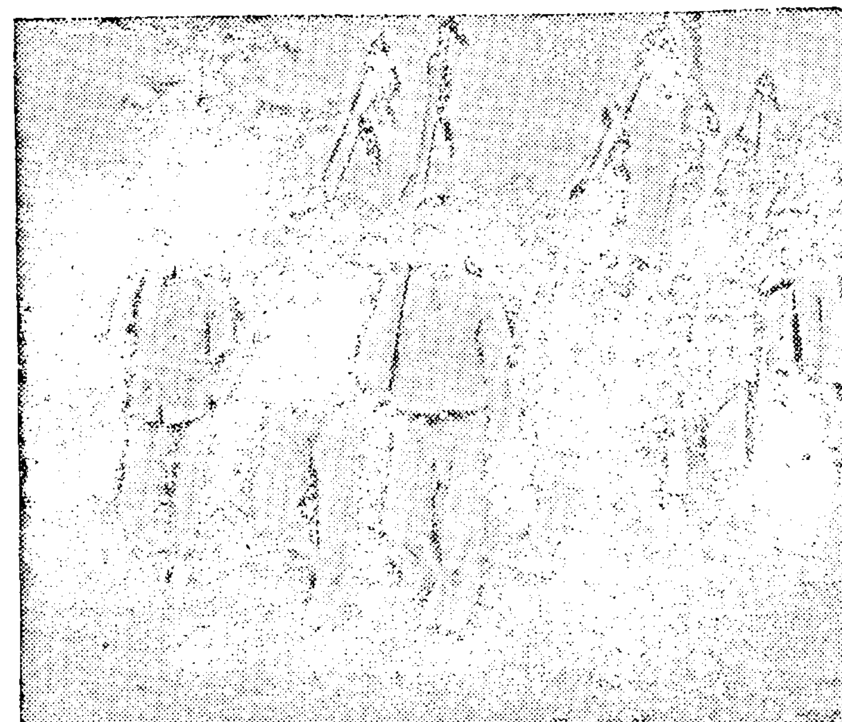
Onder de stuwende leiding van Tsjang Kai Sjek vormde China z… een leger. Duizenden boeren, studenten en burgers gingen in oefe… voor de vrijheid van hun vaderland.

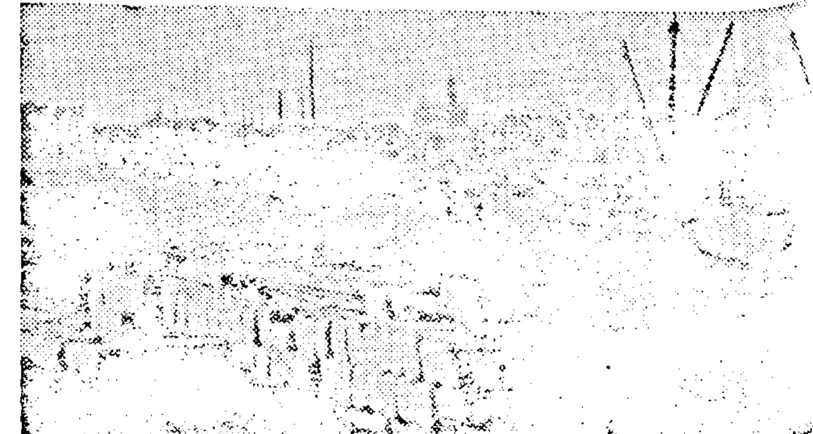
China's huisindustrie: het spinnen.

Verwoestingen in Sjanghai.

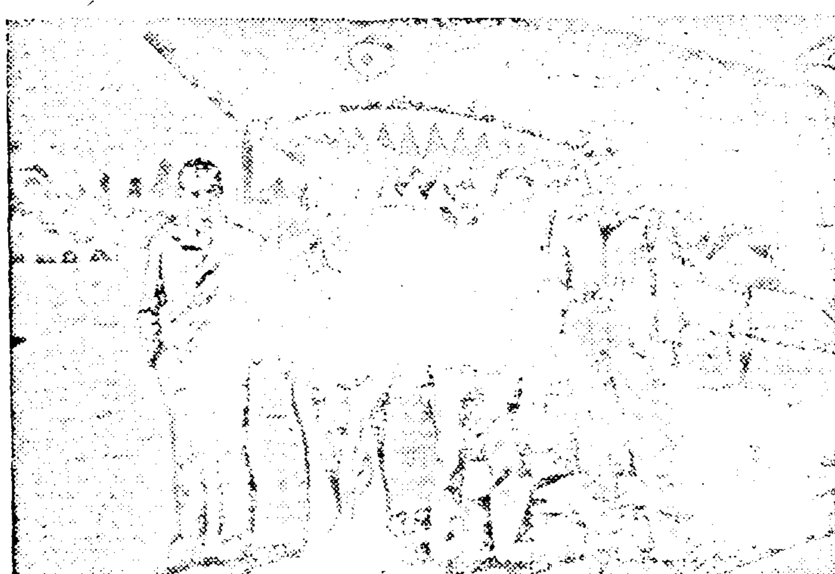
Chinese guerilla-troepen achter de Japanse linies.

Bedrijvigheid op de Chinese rivieren.

Geheel het Chinese volk spant zich in op alle terreinen van het leven om den bruten Japansen geweldenaar geheel en al te vernietigen en zijn land te redden.

Amerikaanse vliegende tijgers hielpen mede.

China is begonnen met het opbouwen van een eigen staalindustrie.

Tsjungking tijdens een bombardement.

Chinese kinderen zingen nationale liederen.

BRION

Het Leven van onzen Curaçaosen Held.

door

P. A. EUWENS O.P.

—

V.

Brion offerde zijn gehele persoonlijke vermogen aan Venezuela's Vrijheidsoorlog.

Gering en bescheiden was wel is waar de hulp, die Brion aan Bolivar aanbood, wanneer men ze vergelijkt met de strijdmacht, waarover zijn tegenstander Murillo beschikte. Toch kan men moeilijk de betekenis van de grootmoedige daad van Brion overschatten.

Louis Brion bracht zijn geheel persoonlijk vermogen voor de zaak van Venezuela's onafhankelijkheid ten offer. Het is zeker, dat hij ten minste een half millioen peso daartoe heeft bijgedragen. Onder dit opzicht verdiende hij stellig de eretitels, die Bolivar hem schonk, van **„El magnánimo", „El mas liberal de los hombres", „El mejor Amigo de America"**. Geen enkele der andere patriotten, die aan de zijde van Brion meevochten, kon er zich op beroemen zoveel te hebben opgeofferd en zo weinig persoonlijk voordeel er van te hebben genoten.

Ook de morele invloed van Brions onverwachte hulp was van groot gewicht en van vèrstrekkende gevolgen. Zij kwam, toen de zaak der patriotten hopeloos stond en alle redelijke vooruitzichten vernietigd waren.

Brion is de schepper geweest van de Venezolaanse zeemacht in deze oorlog. De enorme betekenis van deze factor zal men eerst goed begrijpen, wanneer men daarbij het volgende in het oog houdt.

In de dagen, dat de expeditie van Brion uit Haïti vertrok, waren alle zeehavens langs de gehele kust van het tegenwoordige Venezuela en Colombia in de macht van Spanje. Van de zeezijde werden deze havens door een of meer oorlogsschepen, van de landzijde door een sterk garnizoen en geduchte fortificaties verdedigd.

Ook door de natuur was deze kust voor elke aanval beschermd. Immers op een geringe afstand van de zee en bijna daarmee evenwijdig loopt een tak van het Andesgebergte langs de gehele kust voort en vormt aldus een natuurlijk bolwerk en maakt het binnendringen in het land voor elken vijand zo goed als onmogelijk. Ten Oosten van Cumaná, waar deze bergketen eindigt, vindt men de geweldige Delta van de Orinoco-rivier. Deze ontzaggelijke stroom, waarvan het niveau bij de monding soms tot 30 meter stijgt en zelfs de toppen der bomen overdekt, is voor zeilschepen moeilijk bevaarbaar. Toch zou van deze zijde een indringen in het land mogelijk zijn geweest. Maar op dit punt had Spanje al zijn krachten geconcentreerd. Eerst op 40 km. afstand van de zeekust had het de vesting Angostura (het tegenwoordige Ciudad Bolivar) aangelegd en bovendien een streng verbod gehandhaafd dat van de zee tot aan Angostura geen andere stad gebouwd werd, om den vijand, indien hij het al waagde de Orinoco op te zeilen, geen enkel steun- of rustpunt te bieden, van waaruit hij zijn operaties tegen deze vesting zou kunnen beginnen. Bovendien lag nog een talrijke vloot van flecheras (kanonneerboten) gereed om het opvaren der rivier te beletten of te bemoeilijken.

Evenzeer bood het gehele binnenland van Venezuela de grootste bezwaren voor een optrekkend leger. Daar was in die dagen nog geen sprake van het prachtige wegennet, indertijd door Generaal Juan Vicente Gomez, President van Venezuela [1908—1935] over het gehele land aangelegd. Zelfs tussen de hoofdplaatsen was de gemeenschap toen zeer gebrekkig. De beroemde onderzoeker Alexander von Humboldt, die in het jaar 1800 geheel Venezuela bereisde, zegt, dat destijds de weg van Caracas naar Cumaná nog in dezelfde toestand verkeerde als bij de ontdekking van Amerika. Om van de ene dezer twee steden tot de andere te komen, moest men door dichtbegroeide oerwouden dringen, over rotsen klauteren en door moerassen en rivieren waden.

Brions vloot kiest zee.

Een zeemacht en daarmede de heerschappij ter zee was dus in deze oorlog van het allerhoogste belang. En deze zo noodzakelijke factor voor het welslagen der onderneming verkreeg Bolivar door de hulp van Brion. De zeven schepen, die de 31e Maart 1816 van Haïti vertrokken, vormde het begin van deze vloot, die zich al vrij spoedig uitbreidde en geregeld bleef uitbreiden door het kapen van Spaanse en ook andere schepen en het maken van prijzen. Met deze vloot wist Brion de zeemacht van Murillo in bedwang te houden, de havens der kust te blokkeren, de gemeenschap tussen de vijandelijke schepen af te snijden, de troepen der patriotten in veiligheid over zee te geleiden, de landingstroepen bij een aanval krachtdadig bij te staan, door loze aanvallen telkens den vijand te verontrusten en hem te noodzaken zijn overmacht over tal van plaatsen dezer uitgestrekte kust in kleine afdelingen te verbrokkelen, door het kapen van schepen de Spaanse troepen telkens van de noodzakelijke toevoer van levensmiddelen en krijgsvoorraad te beroven en ook de verbinding met het bevrijdingsleger, dat van uit het binnenland de zeekust naderde, tot stand te brengen en aldus een aanval zowel van de land- als van de zeezijde op de versterkte zeehavens mogelijk te maken. Dat heeft de geniale Brion door zijn nooit falende durf en onverschrokkenheid met behulp van zijn zeemacht bewerkt. Voeg daarbij, dat Brion misschien de enige geweest is, die reeds toen het genie van Bolivar als generaal en staatsman begrepen en naar waarde geschat heeft; dat alleen door zij… doen de eenheid in de opperste le… tot stand kwam, juist in de dage… de andere generaals gelijke aansp… op het hoogste gezag lieten gelde… Brion door zijn morele invloed … het vertrouwen in Bolivar onges… heeft trachten te behouden.

Dat is de ware, onmiskenbare … dienste geweest van Brion, „El ma… nimo", den meest onbaatzuchtig… allen, die aan deze oorlog hebben … genomen, die geheel zijn ontzag… vermogen op het altaar des vader… ten offer bracht, die niets daarbij … wonnen heeft tenzij alleen de ons… lijke eer, en zelfs arm gestorven is…

Brion sprak vloeiend Nederl… Frans, Engels en Spaans, welke … bre(de talenkennis hem op zijn reis… Londen, Haïti, New-York en b… onderhandelingen met het Nederl… gouvernement van Curaçao en … als tolk in het leger der patri… waar zoveel vreemde elementen sa… vloeiden, uitstekend te stade kwa…

Men ziet dat de aanwinst van … man van zulk een supérieure kracht… Louis Brion voor den Bevrijder … onschatbare waarde was.

Wordt vervo…